

Pimeää. Tuskin pystyn näkemään mitään. Käteni laskeutuu polvelleni ja nousee hitaasti ylös reittä pitkin. Tunnustelen märäksi muuttunutta kankaanpintaa ja lopulta löydän kohdan josta sirpale on mennyt läpi. Työnnän sormeni reiästä ja tunnen terävän metallinpalan raapaisevan sormenpäästäni. Työnnän toisenkin sormen kankaan läpi ja tartun sirpaleeseen. Varovasti liikutan sitä puolelta toiselle kunnes olen varma että se ei ole kovin syvällä ja että saan sen irti kertanykäisyllä. Tartun sirpaleeseen lujemmin ja vedän. Sattuu, mutta vähemmän kuin olisin uskonut. Kaikki on vielä niin uutta. Kuukausi sitten aseellinen konflikti, sota, oli tuntunut vielä niin kaukaiselta. Pudotan sirpaleen sormieni lävitse syliini ja oikea käteni tarttuu taas kivääriin. En nähnyt mistä kranaatti oli lentänyt, enkä sitä oliko sen lähettäjä nähnyt lopputulemaa. Mutta siitä olin varma, että tarkistamatta vastustajani ei tilaani jättäisi. Olin ollut onnekas kaatuessani vanhan talon hiilikellariin juuri kranaatin osuessa lähelle, mutta nyt aloin ymmärtää että pelastuksellani on kääntöpuolensa. Olen satimessa. Oviaukko, josta olin tippunut, on ainut reitti ulos. Varovasti koetan kurkistaa hiilipannun takaa ylös ovelle, joka avautuu jyrkkien portaiden päässä. Kellarin pimeydestä katsottuna yö näyttää valoisalta. Näen puiden latvojen piirtyvän kuun vaaleiksi värjäämien pilvien eteen. Asentoni on vaikea. Aseenperälläni luonnollinen paikka on oikea olkapääni, mutta hiilipannu pakottaa minut katsomaan ylös oviaukosta vasemmalta puoleltani. Ampumistilanteessa joutuisin paljastamaan lähes koko yläkehoni. Vilkaisen nopeasti ympärilleni ja totean hiilipannun olevan toisesta päästän kiinni seinää vasten. Ainoa keino saada hyvä ampumakulma on nousta ylös, ottaa tuki hiilipannusta ja ampua seisovasta asennosta. Kolinaa. Heittäydyn mahalleni ja painaudun hiilipannun metallista pintaa vasten. Pieni räjähdys ja välähtää. Silmäni ovat kiinni mutta valo läpäisee silmäluomeni. Kuuloni tai pimeänäköni eivät ole juuri nyt niin herkkiä kuin vielä hetki sitten ja luulen tajuavani mitä seuraavaksi tapahtuu mutta yllätyn. Käännyin selälleni ja avaan silmäni. Aseeni piippu erottuu pimeässäkin vaalea kaasua vasten joka on nopeasti täyttämässä huoneen. Sisään heitetty kranaatti valaisee huonetta kuin kynttilä. Sen valo on vaatimaton, mutta riittävä siihen että näen lattianrajassa tuuletusaukon. Ryömin aukon viereen ja tunnen kuinka kuinka kasvoilleni virtaa ilmaa. Hymyilen hetken vaikka vaara ei ole vieläkään hellittänyt. Jään makaamaan aukon viereen lattialle. Olen nyt täysin ilman sitä suojaa minkä hiilipannu minulle antoi, mutta turvassa kaasulta joka edelleen leijailee uhkaavana ympärilläni ja jonka koostumus ja käyttötarkoitus ovat minulle tuntemattomia. Osoitan aseellani kohti oviaukkoa. Kranaatissa kyttenyt liekki sammuu yhtäkkisesti. On aivan hiljaista. Odotan. Makaan lattialla. Osoitan kiväärillä oviaukkoa. Tuijotan herkeämättä tähtäimen läpi. Odotan. Väsyttää. En tiedä kuinka kauon olen maannut paikoillani. Ehkä tunnin. Ehkä kaksi. Sisällä leijaillut savu on hälvennyt ja näen taas oviaukosta puunlatvat pilviä vasten. Pilvet ovat alkaneet liikkua. Näen niiden nyt ajelehtivan nopeammin. Koetan keskittyä oveen mutta herpaannun jatkuvasti ajattelemaan jotain muuta. Lattia allani tuntuu kylmältä mutta en uskalla liikkua. Näköaistini ja kuuloaistini ovat taas herkkiä. Jokainen liikkeenä aiheuttaa rapinaa jonka pelkään viholliseni kuulevan. Mietin pysynkö hereillä. Entä viholliseni? Epätoivo nousee ensimmäistä kertaa mieleeni. Vihollisellani ei ole kasvoja. Eikä lukumäärää. Pakotan pääni ajattelemaan järkevästi. En tiedä mikä sisäänhetetyn kranaatin tarkoitus oli. Silmiäni ei ole kirvellyt enkä ole voinut pahoin. En myöskään ole haistanut mitään erikoista räjähdyspanoksen tutun tuoksun lisäksi. Ehkä viholliseni halusi tainnuttaa minut ja ottaa vangiksi. Kuinka kauan he odottaisivat ennen kuin tulisivat hakemaan? Tai ehkä olin selvinnyt hermokaasusta missä tapauksessa minun uskottiin jo menehtyneen kellarin. Tai ehkä se oli vain savu. Ehkä viholliseni on yhtä epävarma kuin minäkin. Tai ehkä siellä on vain yksi mies ja hän odottaa apuvoimia. Ketä ylhäällä onkin, heillä on kuitenkin todellisia vaihtoehtoja. Ulkona on vielä pimeää mutta en osaa sanoa kuinka kauon. Tajuan että minun täytyy pian

tehdä päätös sen suhteen aionko jäädä sijoilleni ja odottaa vihollisen ratkaisua, mikäli tämä vielä odottaa, vai pyrinkö pakoon pimeään turvin. Mietin, johtuuko päättämättömyyteni vähäisestä sotilaskoulutuksestani. Tietäisinkö automaattisesti kuinka toimia jos olisin saanut muutakin oppia kuin lyhyen asekoulutuksen viikko sitten? Koetan oikoa jäseniäni varovasti mutta tunnen kylmettyneen jalkojeni kramppaavan yhtäkkisesti ja yhtäaikaaisesti. Käännyin selälleni niin nopeasti ja varovasti kuin pystyn ja käännän jalkani hiilipannua vasten. Metallia kilahtelee. En voi sille nyt mitään. Painan jalkojani hiilipannua vasten ja tunnen jännityksen pohkeissa hellittävän. Aseeni osoittaa jälleen vaistomaisesti ovelle mutta asentoni on epämukava eikä todellakaan ideaali ampumistilanteessa. Rohkaistun ja nousen ylös. Liikettä. Tipahdan polvelleni. Äänettä. Vasten poskeani ase, jota yhtäkkinen adneraniili piikki tärisyttää. Sekunnit kuluvat. Näinkö oikeasti jotain. Näin. Näen hahmon tulevan nyt kokonaan esiin nurkan takaa. Sormeni on vasten liipaisinta mutta en vedä. Hahmon koko ja tapa liikkua kiinnittää huomioni. En näe yksityiskohtia. Vain tumman pienikokoisen hahmon pimeässä, se etenee varovasti selkää kyyryssä, ase jäykästi eteenpäin osoittaen. Ei poskella niinkuin minulle oli opetettu vaan jossain rintakehän korkeudella riippuen. Hahmo kävelee varovasti eteenpäin kohti takaseinää. Minä epäröin ja mietin mitä tehdä samalla kun hahmo astuu pois päätyseinän varjosta ja pystyn näkemään vastustajani, vanhan naisen, kasvot ensimmäistä kertaa. Nainen katsoo suoraan suuntaani mutta ei näe minua. Pyöreät kasvot. Turvonnut nenä ja uurteiset silmäkulmat. Nykivä suunpieli. Lakkaan hengittämästä kun nainen pysähtyy. Liikuttaa päätään. Kuuntelee mutta turhaan. Seuraan naista silmilläni. Lakkaan hengittämästä joka kerta hänen pysähtyessään. Vanhan naisen kengät rohisevat jokaiselle askeleella jonka hän ottaa. Jokainen askel tuo hänet lähemmäksi piilopaikkaani. Hän etenee hitaasti ja jokainen kuluva sekunti ja minuutti tuo auringon nousun lähemmäksi. Valaisee pimeästä sinistyväksi muuttuvaa aamuyön taivasta. Valaisee kellaria jossa piilottelen. Naisen kasvot erottuvat minulle selvemmin ja selvemmin. Naisen liikkuesssa, annan aseeni seurata häntä. Tähtään. Pidän sormeni liipaisimella. Odotan. Haluan nähdä mitä tapahtuu. Askel, askel, askel. Vanha nainen on lähellä. Voisin ottaa kaksi kolme askelta ja sulkea hänet syleilyyni. Kaasupoltin ei enää ole välissämme. Näen naisen kasvoista, että hän huomaa jotain pimeässä nurkassa. Katsoo minuun. Näkee aseensa jolla osoitan. Suunpieli ei enää nyi, selkää kyyristyy hitaasti samalla kun vanha nainen kääntää aseensa piippunsa minua kohti. Rauhallisuuteni yllättää minut. Nainen ottaa hapuilevan askeleen kohti minua. Näen välähdyksen ja korvia satuttavan kovan äänen. Ääni jää soimaan korviini. En saa henkeä. Toinen välähdys. Jalkani eivät kannata, painovoima vetää minua kohti lattiaa. Nostan käteni pehmentääkseni pudotusta mutta käsi ei toimi. Tiedän mistä se johtuu. Pääni putoaa lujaa hiekkaiselle betonille. En voi hengittää. Miksi en voi hengittää? Mitä minun pitäisi tehdä. Betonilattialla on soraa. Tunnen sen kieltäni vasten. Kieleni sentään toimii. Nuolen soraa vaikken pysty edes hengittämään. Kengät liikkuvat jossain näkökentässäni. Liikutan silmiäni. Koetan katsoa ylöspäin. Näen vanhan naisen kasvot. Ne sanovat jotain vapisevilla huulilla mutta en kuule muuta kuin huminan päässäni. Suljen silmäni. Voi vitun, vittu. Perkeleen, perkele. Vittu mikä ääliö. Tiedän panikoivani. Koeta rauhoittua sanon itselleni. Pelottaa, sille ei voi mitään. Kuinka kauan minulla on aikaa? Ajattele. Keskity. Selvitä pääsi. Sormi aukaisee silmäluomeni ja päästää irti. Jään katsomaan. Vanha nainen. Vakava vanha nainen. Polvillaan vieressäni. Ottamassa kuvaa minusta älypuhelimellaan. Suljen silmäni viimeisen kerran. Hämärä saapuu. Tunnen karheen käden silittävän hiuksiani. Minua harmittaa. Harmittaa niin paljon.